

5.2. Ժողովրդագրական իրավիճակը

5.2.1. Բնակչության թվաքանակ և բնական շարժ

ՀՀ վարչատարածքային բաժանման հիմքը «Հայաստանի Հանրապետության վարչատարածքային բաժանման մասին» և «Երևան քաղաքում տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքներն են, որոնց համաձայն ՀՀ տարածքը բաժանվում է 10 մարզերի և ք.Երևանի:

ՀՀ վարչատարածքային բաժանումն ըստ ՀՀ մարզերի և ք.Երևանի, 2020թ. ապրիլի 1-ի դրությամբ

	Համայնքների քանակը, ընդամենը	Բնակավայրերի քանակը
Հայաստանի Հանրապետություն	502¹	1 004
ք. Երևան	1	1
Արագածոտն	72	120
Արարատ	95	99
Արմավիր	97	98
Գեղարքունիք	57	98
Լոռի	56	130
Կոտայք	42	69
Շիրակ	42	130
Սյունիք	8	138
Վայոց ձոր	8	55
Տավուշ	24	66

2011թ. մարդահամարի հիմքով վարվող բնակչության ընթացիկ հաշվառմամբ, ՀՀ մշտական բնակչության թվաքանակի ցուցանիշը 2020թ. ապրիլի 1-ի դրությամբ կազմել է 2 956.9 հազ. մարդ, այդ թվում քաղաքայինը՝ 1 890.6 հազ.մարդ և գյուղականը՝ 1 066.3 հազ. մարդ:

ՀՀ մշտական բնակչության թվաքանակն ըստ ՀՀ մարզերի և ք.Երևանի, ապրիլի 1-ի դրությամբ

	հազ.մարդ					
	Ընդամենը		Քաղաքային		Գյուղական	
	2019թ.	2020թ.	2019թ.	2020թ.	2019թ.	2020թ.
Հայաստանի Հանրապետություն	2 962.1	2 956.9	1 893.4	1 890.6	1 068.7	1 066.3
ք. Երևան	1 081.6	1083.8	1 081.6	1 083.8	-	-
Արագածոտն	125.2	124.6	26.9	26.7	98.3	97.9
Արարատ	256.6	256.4	72.2	72.0	184.4	184.4
Արմավիր	263.8	263.7	82.6	82.4	181.2	181.3
Գեղարքունիք	227.8	227.3	66.8	66.4	161.0	160.9
Լոռի	214.9	212.8	127.4	125.8	87.5	87.0
Կոտայք	251.4	250.8	137.3	136.8	114.1	114.0
Շիրակ	232.7	230.8	136.6	135.3	96.1	95.5
Սյունիք	137.3	137.0	93.2	93.0	44.1	44.0
Վայոց ձոր	48.8	48.5	17.2	17.1	31.6	31.4
Տավուշ	122.0	121.2	51.6	51.3	70.4	69.9

¹ Փոփոխությունը պայմանավորված է համայնքների խոշորացմամբ:

5. ՍՈՑԻԱԼ-ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ

ՀՀ մշտական բնակչության թվաքանակի փոփոխության բաղադրիչները, 2017-2020թթ.

հազ. մարդ

	Բնակչության թվաքանակը, տարեկապին	հունվար-մարտ			Բնակչության թվաքանակը, ապրիլի 1-ի դրությամբ
		բնական հավելված	միգրացիայի մնացորդ*	ընդհանուր հավելված/ նվազում (+, -)	
2017	2 986.1	0.5	-5.1	-4.6	2 981.5
2018	2 972.7	1.2	-4.0	-2.8	2 969.9
2019	2 965.3	0.7	-3.9	-3.2	2 962.1
2020	2 959.7	0.3	-3.1	-2.8	2 956.9

* իմիգրանտների և էմիգրանտների վերազնահատված ցուցանիշների տարբերությունը:

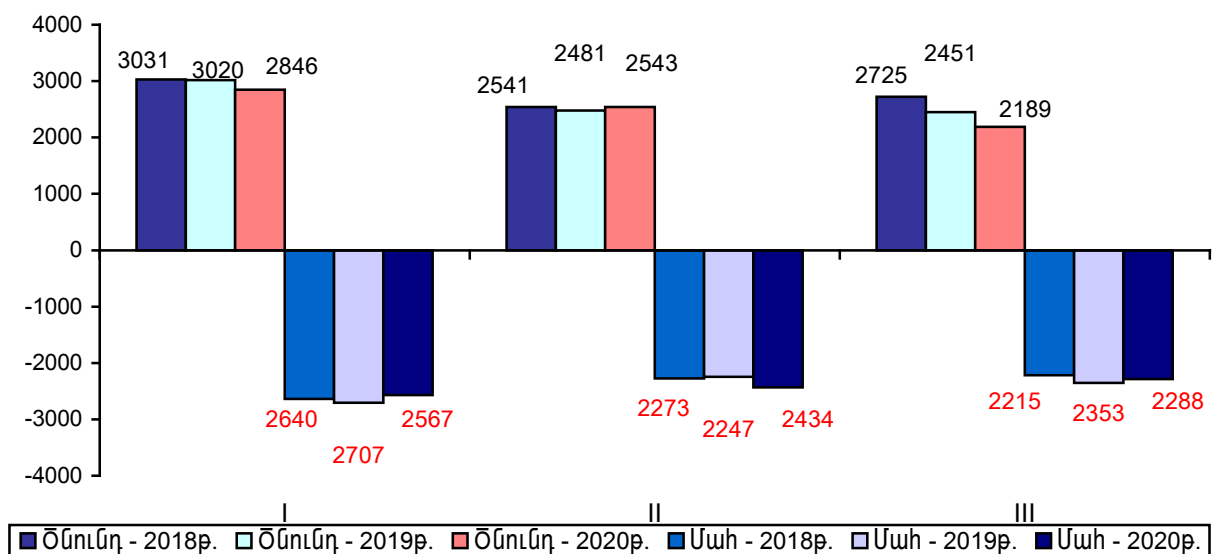
2020թ. հունվար-մարտին կենսունակության գործակիցը՝ ծնվածների և մահացածների հարաբերակցությունը, կազմել է 104.0%՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակաշրջանում արձանագրված 108.8%¹-ի համեմատ:

ՀՀ բնակչության բնական շարժի հիմնական ցուցանիշները, հունվար-մարտ

	Բացարձակ թվաքանակ, մարդ/դեպք			2020թ. բացարձակ ցուցանիշի փոփոխությունը, %		1000 բնակչի հաշվով, պրոմիլ		
	2018 թ.	2019 թ. ¹	2020 թ.	2018 թ. նկատմամբ	2019 թ. նկատմամբ	2018թ.	2019թ. ¹	2020 թ.
Ծնվածներ	8 297	7 952	7 578	91.3	95.3	11.3	10.9	10.3
Մեռելաձիներ	139	75	85	61.2	113.3	16.5 ¹	9.3 ¹	11.1 ¹
Մահացածներ	7 128	7 307	7 289	102.3	99.8	9.7	10.0	9.9
Բնական հավելված	1 169	645	289	24.7	44.8	1.6	0.9	0.4
Ամուսնություն	3 580	3 782	3468	96.9	91.7	4.9	5.2	4.7
Ամուսնալուծություն	1 021	850	893	87.5	105.1	1.4	1.2	1.2

Քաղաքացիական կացության ծննդյան և մահվան գրանցումներն ըստ ամիսների

մարդ

¹ 1 000 կենդանի ծնվածի և մեռելաձնի հաշվով

5. ՍՈՑԻԱԼ-ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ

ՀՀ բնակչության բնական շարժի հիմնական ցուցանիշներն ըստ ՀՀ մարզերի և ք. Երևանի, 2020թ. հունվար-մարտ

	Ծնվածներ, մարդ	Մահացածներ, մարդ	այդ թվում՝ 0-1 տարեկան մահացածներ	Բնական աճ/ նվազում, մարդ	Ամուսնություններ, դեպք	Ամուսնալուծություններ, դեպք
Հայաստանի Հանրապետություն	7 578	7 289	68	289	3 468	893
ք. Երևան	3 038	2 422	22	616	1 380	459
Արագածոտն	316	306	1	10	144	27
Արարատ	644	573	10	71	269	55
Արմավիր	641	578	9	63	261	47
Գեղարքունիք	502	506	10	-4	310	38
Լոռի	566	764	5	-198	288	73
Կոտայք	638	643	4	-5	256	82
Շիրակ	569	675	3	-106	257	50
Սյունիք	295	342	1	-47	131	25
Վայոց ձոր	105	124	0	-19	46	13
Տավուշ	264	356	3	-92	126	24

1 000 բնակչի հաշվով

	Ծնվածներ, մարդ	Մահացածներ, մարդ	այդ թվում՝ 0-1 տարեկան մահացածներ ¹	Բնական աճ/ նվազում, մարդ	Ամուսնություններ, դեպք	Ամուսնալուծություններ, դեպք
Հայաստանի Հանրապետություն	10.3	9.9	9.0	0.4	4.7	1.2
ք. Երևան	11.3	9.0	7.2	2.3	5.1	1.7
Արագածոտն	10.2	9.9	3.2	0.3	4.6	0.9
Արարատ	10.1	9.0	15.5	1.1	4.2	0.9
Արմավիր	9.8	8.8	14.0	1.0	4.0	0.7
Գեղարքունիք	8.9	8.9	19.9	0.0	5.5	0.7
Լոռի	10.7	14.4	8.8	-3.7	5.4	1.4
Կոտայք	10.2	10.3	6.3	-0.1	4.1	1.3
Շիրակ	9.9	11.7	5.3	-1.8	4.5	0.9
Սյունիք	8.6	10.0	3.4	-1.4	3.8	0.7
Վայոց ձոր	8.7	10.3	-	-1.6	3.8	1.1
Տավուշ	8.8	11.8	11.4	-3.0	4.2	0.8

ՀՀ մահացությունն ըստ մահվան հիմնական պատճառների, հունվար-մարտ
(ՀՀ արդարադատության նախարարության ՔԿԱԳ տարածքային բաժիններից ստացված մահվան վերաբերյալ ակտերի համաձայն)

	2019 թ., [♦] մարդ	%-ով ընդհանուրից	2020թ. , մարդ	%-ով ընդհանուրից	Բացարձակ ցուցանիշի փոփոխությունը նախորդ տարվա նկատմամբ, %
Մահացածների թվաքանակը	7 307	100	7 289	100	99.8
այդ թվում՝ ըստ պատճառների					
արյան շրջանառության համակարգի հիվանդություններից	3 904	53.4	4106	56.3	105.2
նորագոյացություններից	1 416	19.4	1 372	18.8	96.9
շնչառական օրգանների հիվանդություններից	912	12.5	755	10.4	82.8
մարսողական օրգանների հիվանդություններից	319	4.4	372	5.1	116.6
դժբախտ պատահարներից, թունավորումներից և վնասվածքներից	226	3.1	204	2.8	90.3
վարակիչ և մակարոնային հիվանդություններից	49	0.7	41	0.6	83.7
այլ հիվանդություններից	481	6.5	439	6.0	91.3

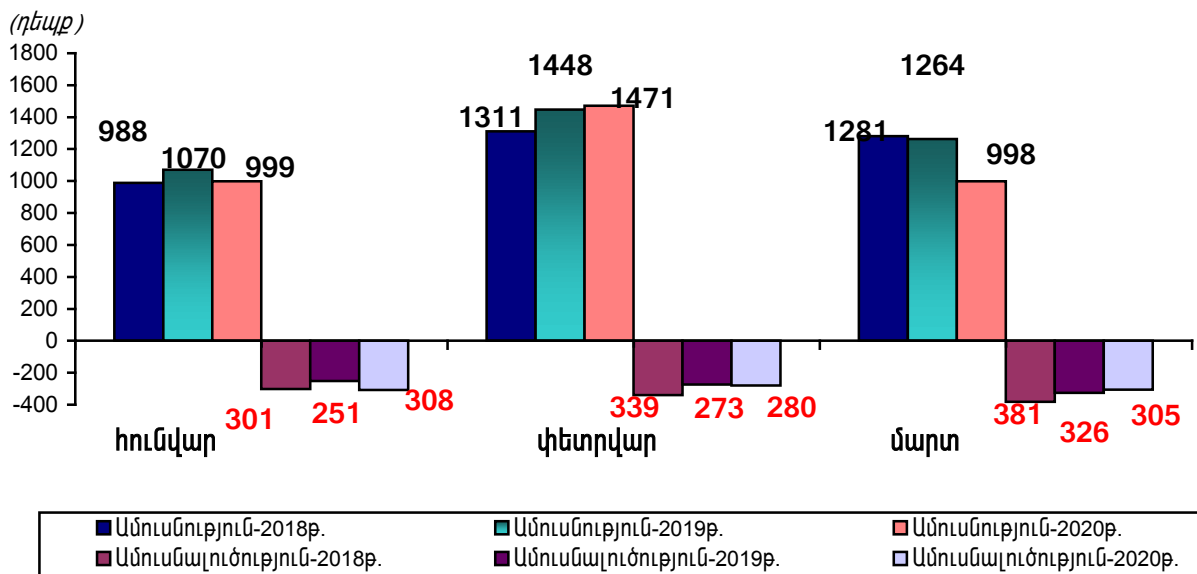
¹ 1 000 կենդանի ծնվածի հաշվով

ՀՀ մանկական և երեխաների մահացությունը հունվար-մարտին

	Բացարձակ թվաքանակ, մարդ			2020թ. բացարձակ ցուցանիշի փոփոխությունը, %		1000 կենդանի ծնվածի հաշվով, պրոմիլ		
	2018թ.	2019թ. [◇]	2020թ.	2018թ. նկատմամբ	2019թ. նկատմամբ	2018թ.	2019թ. [◇]	2020թ.
0-1 տարեկան մահեր	66	53	68	103.0	128.3	8.0	6.7	9.0
այդ թվում՝ տղա	31	39	39	125.8	100.0	7.1	9.3	9.9
աղջիկ	35	14	29	82.9	207.1	8.9	3.7	8.0
Շուրջճնական շրջանում առաջացած առանձին վիճակներով, բնածին անկանոնություններով ու ձևախախտումային խանգարումներով պայմանավորված մահեր	45	41	54	120.0	131.7	5.4	5.2	7.1
1-4 տարեկան մահեր	14	13	9	64.3	69.2	1.7	1.6	1.1
0-4 տարեկան մահեր	80	66	77	96.3	116.7	9.6	8.3	10.2
այդ թվում՝ տղա	41	43	45	109.8	104.7	9.4	10.3	11.4
աղջիկ	39	23	32	82.1	139.1	10.0	6.1	8.8

2020թ. հունվար-մարտին հղիության հետ կապված բարդություններից, ծննդյան և հետծննդյան ժամանակահատվածում մայրական մահացության դեպք չի գրանցվել (2019թ. հունվար-մարտին՝ 13.2[◇]):

Քաղաքացիական կացության ամուսնության ու ամուսնալուծության գրանցումներն ըստ ամիսների

Հանրապետությունում 2020թ. հունվար-մարտին գրանցված 1 000 ամուսնությունների համեմատ արձանագրվել է ամուսնալուծության 257 դեպք՝ 2019թ. հունվար-մարտին արձանագրված 225 դեպքի համեմատ:

5.2.2. ՀՀ բնակչության տեղաշարժերը

ՀՀ բնակչության տեղաշարժերի վարչական հաշվառումները, հունվար-մարտ

(Ըստ ՀՀ ոստիկանության անձնագրային և վիզաների վարչության
Բնակչության պետական ռեգիստրի տեղեկատվական համակարգից
ստացված տեղեկատվության)

գրանցման ակտ

	Հաշվառման գործողություն			Հաշվառումից հանելու գործողություն		
	2018թ.	2019թ.	2020թ.	2018 թ.	2019թ.	2020թ.
ՀՀ բնակչության պետական ռեգիստրում գրանցված տեղաշարժեր, ընդամենը (1+2+3)	12 833	14 576	16 198	12 833	14 576	16 198
1. ՀՀ բնակչության հասցեներով (1ա+1բ+1գ) ¹	9 290	10 281	12 000	8 082	8 924	10 738
1ա/ ներհանրապետական տեղաշարժեր	7 311	8207	10 021	7 311	8 207	10 021
1բ/ օտար երկրներ/ից տեղաշարժեր	736	856	996	771	717	717
1գ/ այդ թվում՝ ըստ երկրների						
ՌԴ	140	172	217	213	201	175
ԱՀ	169	165	179	107	77	112
Վրաստան	167	122	153	84	70	118
Սիրիա	105	109	121	0	2	0
Իրան	36	77	89	3	5	7
Լիբանան	29	57	96	0	2	4
Ուկրաինա	26	31	31	23	27	21
ԱՄՆ	17	27	25	85	94	56
Ղազախստան	7	18	12	47	32	20
Ուզբեկստան	3	8	1	1	0	3
Գերմանիա	2	7	7	38	39	56
Ֆրանսիա	5	6	9	48	62	60
Բելառուս	3	6	4	14	6	7
Իսպանիա	0	4	3	24	30	21
Շվեդիա	4	4	5	5	7	5
Բելգիա	1	1	0	17	17	10
Հունաստան	2	3	5	16	7	15
Նիդերլանդներ	0	0	0	6	10	3
Այլ երկիր	20	39	39	40	29	24
ԱՊՀ երկրներ	184	242	276	300	267	226
ԵԱՏՄ երկրներ	150	196	233	274	239	202
1գ/ Ժամանման /մեկնման երկիրը չնշված	1 243	1 218	983	0	0	0
2. Չնշված բնակավայրի հասցեով	0	0	0	3 176	3 888	3 370
3. Օտարերկրյա պետություններում իրենց բնակչության հասցեով ²	3 543	4 295	4 198	1 575	1 764	2 090

¹ Մշտական բնակչության վայրը փոխելիս՝ քաղաքացին դիմում է նոր բնակչության վայրի տեղական ռեգիստր, ինչի մասին էլ օրենքով սահմանված կարգով, տեղեկացվում է (էլեկտրոնային ավտոմատ եղանակով) նախկին հաշվառման վայրի տեղական ռեգիստր (ՀՀ կառավարության 14.07.2005թ. թիվ 1231-Ն որոշում, հավելված 1՝ «Բնակչության պետական ռեգիստրում անձանց անհատական հաշվառման կարգ» գլխ. III, կետ 9):

² ՀՀ քաղաքացիություն ձեռք բերած, ՀՀ-ում մշտական բնակչության վայր չունեցող և մշտապես կամ առավելապես օտարերկրյա պետությունում բնակվող անձը ՀՀ քաղաքացու անձնագրով փաստաթղթավորվելիս՝ բնակչության պետական ռեգիստրում հաշվառվում է օտարերկրյա պետությունում իր բնակչության վայրի հասցեով (ՀՀ կառավարության 14.07.2005թ. թիվ 1231-Ն որոշում, հավելված 1՝ «Բնակչության պետական ռեգիստրում անձանց անհատական հաշվառման կարգ» գլխ. II, կետ 7բ):

5. ՍՈՑԻԱԼ-ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ

ՀՀ բնակավայրերի հասցեներով կատարված բնակչության տեղաշարժերի վարչական հաշվառումներն ըստ ՀՀ մարզերի և ք.Երևանի, քաղաք/գյուղ բաշխումով, 2020թ. հունվար-մարտ

մարդ

	Հաշվառվել են			Հաշվառումից հանվել են		
	Ընդամենը	Քաղաք	Գյուղ	Ընդամենը	Քաղաք	Գյուղ
Ընդամենը	12000	8 743	3 257	10 738	7 200	3 538
ք. Երևան	4 878	4 878	-	3 404	3 404	-
Արագածոտն	371	141	230	435	156	279
Արարատ	1 084	339	745	876	231	645
Արմավիր	992	408	584	895	285	610
Գեղարքունիք	599	218	381	854	294	560
Լոռի	786	504	282	824	491	333
Կոտայք	1 078	636	442	992	575	417
Շիրակ	950	638	312	764	368	396
Սյունիք	517	491	26	826	790	36
Վայոց Ձոր	232	158	74	173	74	99
Տավուշ	513	332	181	695	532	163

ՀՀ բնակավայրերի հասցեներով կատարված բնակչության տեղաշարժերի վարչական հաշվառումներն ըստ ՀՀ մարզերի և ք.Երևանի, 2018-2020 թ թ. հունվար-մարտ

մարդ

	Հաշվառվել են			Հաշվառումից հանվել են		
	2018 թ.	2019 թ.	2020թ.	2018 թ.	2019 թ.	2020թ.
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	9 290	10 281	12000	8 082	8 924	10738
Երևան	4 397	4 685	4 878	3 045	3 031	3404
Արագածոտն	342	350	371	379	440	435
Արարատ	800	889	1 084	721	761	876
Արմավիր	740	984	992	617	733	895
Գեղարքունիք	391	491	599	518	651	854
Լոռի	742	787	786	777	818	824
Կոտայք	887	923	1 078	839	838	992
Շիրակ	492	611	950	613	373	764
Սյունիք	159	208	517	196	352	826
Վայոց Ձոր	98	120	232	146	180	173
Տավուշ	242	233	513	231	265	695

5. ՍՈՑԻԱԼ-ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ

Հայաստանի Հանրապետության սահմանային անցման կետերով
իրականացված մուտքերի և ելքերի ծավալները
(Ըստ ՀՀ սահմանային էլեկտրոնային կառավարման տեղեկատվական
/ՄԵԿՏ/ համակարգով ստացված տվյալների)

սահմանային գրանցում

Սահմանային անցման կետեր	Մուտք		Ելք		Հաշվեկշիռը	
	Ընդամենը	այդ թվում՝ ՀՀ փաստաթղթերով	Ընդամենը	այդ թվում՝ ՀՀ փաստաթղթերով	Ընդամենը	այդ թվում՝ ՀՀ փաստաթղթերով
2020թ. հունվար-մարտին						
Ընդամենը	615 020	346 625	626 772	328 016	-11 752	18 609
Զվարթնոց	258 675	117 205	271 255	110 712	-12 580	6 493
Բազրատաշեն	218 648	160 290	219 674	152 730	-1 026	7 560
Մեղրի	29 327	22 334	32 039	22 094	-2 712	240
Գյումրի	13 374	6 004	14 258	6 137	-884	-133
Այրում	3 066	1 677	2 967	1 537	99	140
Բավրա	73 720	26 960	70 891	25 053	2 829	1 907
Գոգավան	17 654	11 796	15 035	9 465	2 619	2 331
Պրիվոլնոյե	40	14	42	14	-2	0
Էրեբունի	320	155	490	153	-170	2
Կարգո	196	190	121	121	75	69
2019թ. հունվար-մարտին						
Ընդամենը	719 531	420 065	722 994	417 539	-3 463	2 526
Զվարթնոց	272 515	125 461	276 752	126 998	-4 237	-1 537
Բազրատաշեն	290 264	218 970	291 858	215 168	-1 594	3 802
Մեղրի	51 784	33 591	51 146	33 552	638	39
Գյումրի	16 078	7 752	16 312	7 571	-234	181
Այրում	2 796	1 596	2 952	1 616	-156	-20
Բավրա	73 740	26 131	72 004	26 291	1 736	-160
Գոգավան	12 106	6 520	11 655	6 300	451	220
Պրիվոլնոյե	78	42	77	43	1	-1
Էրեբունի	170	2	238	0	-68	2

ՄԵԿՏ համակարգով ստացված տեղեկատվության համաձայն, սահմանահատում կատարած անձանց նույնականացման միջոցով ստացված տվյալներն ըստ մուտքի ու ելքի քանակների և քաղաքացիության երկրի ներկայացված են սույն զեկույցի Հավելված 2-ում: